DRAFT MINUTES

Meeting ID	2110
Committee	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Date	16/03/2020
Attendees	Cynghorwyr Malcolm Cross (Cadeirydd) Cynghorwyr Julie Holt (Is-gadeirydd) Cynghorwyr Martin Cook (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Nigel Daniels (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Gareth A. Davies (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Malcolm Day (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Phil Edwards (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Keith Hayden (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Wayne Hodgins (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Mark Holland (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Hedley McCarthy (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Jonathan Millard (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr John C. Morgan (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Keith Pritchard (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Tim Sharrem (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Stewart Healy (Guest) Cynghorwyr John Hill (Guest) Cynghorwyr Clive Meredith (Guest) Cynghorwyr Lee Parsons (Guest) Cynghorwyr Greg Paulsen (Guest) Cynghorwyr Keri Rowson (Guest) Cynghorwyr Stephen Thomas (Guest) Cynghorwyr Haydn Trollope (Guest) Cynghorydd Joanna Wilkins (Guest) Bernadette Elias (Swyddog) Richard Bridge (Swyddog)

Item ID	2170
Item Title	Cyfieithu ar y Pryd
Summary	Nodwyd na dderbyniwyd unrhyw geisiadau ar gyfer y gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.

Item ID	2171
Item Title	Ymddiheuriadau
Summary	Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb ar gyfer:-

	Cynghorwyr G. A. Davies, K. Hayden, W. Hodgins, G. Paulsen, T. Sharrem, H. Trollope.

Item ID	2172
Item Title	Datganiadau Buddiant a Goddefebau
Summary	Ni adroddwyd unrhyw ddatganiadau buddiant na goddefebau.

Item ID	2174
Item Title	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Summary	Rhoddwyd ystyriaeth i gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 5 Tachwedd 2019. Gadawodd y Cynghorydd S. Thomas y cyfarfod ar y pwynt hwn. **<u>Ymddiheuriad am Absenoldeb</u>** Nodwyd na chofnodwyd ymddiheuriad am absenoldeb y Cynghorydd Lee Parsons. CYTUNODD y Pwyllgor, yn amodol ar yr uchod, i gadarnhau'r Cofnodion.

Item ID	2287
Item Title	Adroddiad Blynyddol y Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol 2020/2021
Summary	Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Pennaeth Datblygu Sefydliadol. Ymunodd y Cynghorwyr N. Daniels ac S. Thomas â'r cyfarfod ar y pwynt hwn. Ar wahoddiad y Cadeirydd, siaradodd y Rheolwr Datblygu Sefydliadol yn fyr am yr adroddiad a thynnu sylw at y pwyntiau perthnasol dilynol ynddo: ➢ Bod Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol wedi cyhoeddi adroddiad blynyddol yn rhoi manylion ei

benderfyniadau ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Ar gyfer 2020/21, penderfynodd y Panel y byddai cynnydd o £350 y flwyddyn yn y cyflog sylfaenol.

- Ni chaiff unrhyw gynnydd ychwanegol ei dalu i ddeiliaid cyflogau uwch yn 2020/21 – dim ond yr cynnydd yn yr elfen cyflog sylfaenol a dderbynnid.

- Mae Cynghorau yn ymroddedig i 'weithio di-bapur' a heb fynediad electronig, byddai Aelodau yn cael eu cyfyngu'n sylweddol yn eu gallu i gyflawni eu dyletswyddau. Nid oedd yn addas i'r cyfleusterau y mae Aelodau eu hangen i fod ar gael yn unig o fewn swyddfeydd y cyngor o fewn oriau swyddfa

- Dylai cyfrifoldeb pob Cyngor drwy ei Bwyllgorau Gwasanaethau Democrataidd i roi cefnogaeth fod yn seiliedig ar asesiad o anghenion ei Aelodau.

- Roedd y Panel wedi penderfynu na fyddai unrhyw newid i'r cyfraddau milltiroedd y mae gan Aelodau hawl iddynt.

- Ad-dalu costau gofal – nid oes unrhyw newid i ad-dalu costau gofal; mae hyn yn parhau ar uchafswm o £403 y mis pan ddangosir derbynebau gan y gofalwr. Fodd bynnag, mae'r Panel yn parhau i adolygu'r ddarpariaeth hon gan ei bod yn glir mai ychydig iawn o Aelodau sydd yn ei defnyddio ac ar 13 Chwefror 2020 roedd y Panel wedi cyhoeddi drafft adroddiad atodol 'Egwyddorion yn ymwneud ag Ad-dalu Costau Gofal'. Byddai'r ymgynghoriad ar hyn yn dod i ben ar 9 Ebrill 2020 a gwerthfawrogid sylwadau cyn cyhoeddi'r adroddiad terfynol.

  Yn ychwanegol, yn flaenorol penderfyniad pob prif Gyngor oedd penderfynu sut y cyhoeddid cost gofal. Ar gyfer 2020/2021, roedd y Panel wedi dileu'r opsiwn hwnnw ac wedi nodi mai dim ond y cyfanswm a ad-dalwyd yn ystod y flwyddyn y dylai awdurdodau ei gyhoeddi.

Wedyn gofynnwyd am farn Aelodau ar yr adroddiad.

Gweithio Di-bapur – cyfeiriodd Aelod at baragraff 2.9.2 yr adroddiad h.y. '"Mae Cynghorau yn ymroddedig i 'weithio di-bapur' a heb fynediad electronig, byddai Aelodau yn cael eu cyfyngu'n sylweddol yn eu gallu i gyflawni eu dyletswyddau".

Gan roi ystyriaeth i bandemig Covid 19 fyddai'n effeithio ar bawb, dyma'n bendant yr amser i'r Cyngor ddod mewn i'r 21fed Ganrif yn nhermau ei ddarpariaeth TGCh a gan nad oedd y Cyngor yn cydymffurfio â'r penderfyniad hwn ar hyn o bryd, roedd angen cyfarch hyn fel mater o frys.

Cydnabu'r Pennaeth Llywodraethiant a Phartneriaethau y pwynt pwysig yn gysylltiedig â phandemig Covid 19 a dywedodd y byddid yn gweithredu ar hyn fel rhan o drefniadau'r Tîm Ymateb Argyfwng. Yn nhermau cydymffurfiaeth, dywedwyd fod y Cyngor yn cydymffurfio gyda phenderfyniad y Panel gan y cynigiwyd darpariaeth TGCh i bob Aelod a gallent gael mynediad i hyn tu allan i oriau swyddfa arferol.

Aeth yr Aelod ymlaen drwy ddweud fod Aelodau wedi derbyn cyngor oedd yn gwrthddweud ei hun o ran dyfeisiau h.y. cynigiwyd gliniaduron i rai ond roedd rhai wedi ei wrthod yn seiliedig ar y cyngor a roddwyd ac wedi prynu dyfeisiau iPad, fodd bynnag mae'r Aelodau hynny oedd yn defnyddio gliniaduron yn dal i brofi problemau hygyrchedd. Daeth i ben drwy ddweud y chredai na chydymffurfir gyda'r penderfyniad hwn a bod angen mynd i'r afael ag ef fel mater o frys.

Dywedodd Aelod arall fod angen arweiniad pellach yn nhermau darpariaeth TGCh a'r hyn fyddai'n gweithio orau i Gynghorwyr.

Dywedodd y Cadeirydd na allai'r Cyngor fynnu fod pob Aelod yn defnyddio TGCh ond y dylai cymorth pellach fod ar gael ar gyfer yr Aelodau hynny sy'n defnyddio'r dyfeisiau gan fod rhai problemau gyda mynediad, yn neilltuol ar benwythnosau.

Mewn ymateb i gwestiwn am brofi cyfleusterau cynadleddau ffôn/fideo, dywedodd y Pennaeth Llywodraethiant a Phartneriaethau y caiff hyn ei drafod a'i ddilyn fel rhan o'r trefniadau llywodraethiant ac y byddai'n rhoi ystyriaeth i ddemograffeg. Nodwyd fod Cyfansoddiad y Cyngor hefyd yn amlinellu trefniadau llywodraethiant mewn sefyllfa argyfwng ac y caiff hyn hefyd ei adolygu fel rhan o'r broses honno.

	Cadarnhaodd yr Arweinydd ei fod wedi siarad gyda'r Rheolwr Gyfarwyddwr am y mater hwn a dywedodd y byddai'r trafodaethau hyn yn parhau ac y deuir â hyn i'r maes gwleidyddol cyn gynted ag sy'n bosibl. Dywedodd Aelod y gobeithiai fod llesiant staff yn cael ei ystyried yn ofalus gan fod rhai o'r staff yn cwrdd ag aelodau o'r cyhoedd fel rhan o'u dyletswyddau. Dylid rhoi ffocws ar y grŵp sylfaenol hwn o swyddogion. Er eglurhad, dywedodd y Pennaeth Llywodraethiant a Phartneriaethau nad oes gan y Cyngor unrhyw awdurdod i ddiwygio penderfyniadau'r Panel ac y rhoddir manylion y Bandiau Cyflog Uwch ar dudalen 38 Adroddiad Blynyddol y Panel. Ychwanegodd y Cadeirydd fod opsiwn i unrhyw unigolyn ddewis yn bersonol ac mewn ysgrifen i dderbyn swm is. Mewn pleidlais unfrydol, CYTUNWYD argymell i'r Cyngor, yn amodol ar yr uchod, i dderbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 1, sef cytuno ar y penderfyniadau a gynhwysir yn Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol ar gyfer 2020/2021.

Item ID	2285
Item Title	Adroddiad Blynyddol y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
Summary	Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Llywodraethiant a Phartneriaethau (Pennaeth Statudol Gwasanaethau Democrataidd) ar gyfer ystyriaeth. Siaradodd y Pennaeth Llywodraethiant a Phartneriaethau yn fanwl am yr adroddiad sy'n rhoi crynodeb o'r trefniadau cynhwysfawr sydd yn eu lle i gefnogi Aelodau. Nodwyd y pwyntiau a godwyd yn yr eitem gynharach a hysbyswyd Aelodau y ceisir cyngor ac arweiniad yn nhermau darpariaeth TGCh. Wedyn gofynnwyd am farn Aelodau am yr adroddiad. **System Rheolaeth Agenda Modern.Gov –** mynegwyd pryder fod Aelodau yn methu gweld eitemau 'cyfrinachol' ar y system

hon. Yn ychwanegol, ni fedrid gweld yr eitemau hyn ar ‘ap’ iPad.

Tra’n ymrwymo i ddilyn y mater hwn, dywedodd y Pennaeth Llywodraethiant a Phartneriaethau y gellid cyrchu eitemau ‘cyfrinachol’ drwy liniaduron Aelodau.

Gwnaed y sylwadau/codwyd y cwestiwn ychwanegol:

- Mae’r rhan fwyaf o bobl yn defnyddio dyfeisiau android a dylai’r adran Technoleg Gwybodaeth fod wedi gweithredu ar hyn ynghynt.

- Os gofynnir i Aelodau ddefnyddio amrywiaeth o lwyfannau, a fedrid darparu cyfrineiriau ar wahân i gael mynediad i’r safleoedd hyn?

- Mae angen i’r Cyngor ganolbwyntio ar sut y bydd yn symud ymlaen yn nhermau ei drefniadau TGCh yn y dyfodol. Mae un awdurdod lleol wedi sefydlu Gweithgor Aelodau a fyddai’n cynhyrchu ei adroddiad ei hun a defnyddir hyn i atodi’r adroddiadau a ddarperir gan swyddogion.

Cynigiodd y Cadeirydd y dylid gwahodd cynrychiolydd o’r Gwasanaeth Rhannu Adnoddau (SRS) i gyfarfod nesaf y Pwyllgor fel bod Aelodau yn cael cyfle i ofyn y cwestiynau perthnasol hyn. Gan nad yw dyddiad y cyfarfod nesaf wedi ei drefnu eto, cadarnhaodd y Cadeirydd y byddid yn galw Pwyllgor Arbennig yn benodol i drafod materion yn ymwneud â threfniadau TGCh.

Dywedwyd fod SRS yn cynnal gwaith blaenoriaeth ar hyn o bryd fel rhan o’r trefniadau ymateb argyfwng i bandemig Covid-19 ac roedd y Cadeirydd yn cydnabod y byddai angen i’r gwaith hwnnw gael blaenoriaeth.

CYTUNWYD yn unfrydol ar y llwybr gweithredu hwn.

Mewn pleidlais unfrydol,

CYTUNWYD YMHELLACH i argymell i’r Cyngor, yn amodol ar yr uchod, i dderbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 2, sef bod y Pwyllgor wedi gwneud argymhellion penodol i’r Cyngor eu hystyried cyn eu cymeradwyo.